

KLIMABUDGETTET SOM VÆRKTØJ

Oslo på vej mod 95% reduktion af drivhusgasser

Oslo har sat sig et af de mest ambitiøse klimamål i verden – at reducere byens drivhusgasemissioner med 95 % frem mod 2030. For at nå reduktionsmålet er Klimastyrelsen, under ledelse af direktør Heidi Sørensen, en nøglespiller i udviklingen af løsninger og styring af implementeringen af konkrete tiltag. Vi spurgte Heidi, hvordan klimabudget og samarbejde fungerer som værktøjer til færre emissioner og fremme af klimavenlig adfærd.

STATUS PÅ OSLOS KLIMAMÅL FOR 2030

Hvordan går det med de ambitiøse klimamål for Oslo frem mod 2030, og hvilke udfordringer forudser du fremadrettet?

“Oslo har som mål at reducere emissionerne med 95 % i 2030 i forhold til 2009. Indtil videre er emissionerne reduceret med 28 %, og i Klimabudgettet 2024 har vi beregnet, at med de tiltag, som politikerne allerede har vedtaget, kan emissionerne blive reduceret med 63 % i 2030. Det er meget godt! Men for at nå målet, bliver vi nødt til at vedtage flere nye tiltag og styrke de, vi allerede har. Det bliver svært at skære ned på de sidste emissioner, især efter at de “lavthængende frugter” er høstet.”

“Det er værd at tilføje, at Oslo kommune selv har reduceret sin egen udledning med 91 % siden 2012. Det er vi meget stolte af!”

ENERGIUDFORDRINGER OG LØSNINGER

“Oslo har reduceret energiforbruget med 13 % siden 2009. Målet var 10 %, så det har vi allerede nået. Men hvis Oslo skal nå målet om at blive en by uden emissioner, skal vi passe på den energi, vi bruger, bruge energien smartere og selv skabe mere energi. Derfor er der stadig behov for nye tiltag for at sikre, at Oslo har energi og strøm nok til den elektrificering, der skal til.”

“I Oslo har nutidens bygningsmasse eksempelvis en lav energistandard, og ved at gøre bygningerne mere energieffektive kan vi frigøre en masse energi

til andre formål. Derudover arbejder vi på at øge den lokale energiproduktion samt udvikle løsninger, der skal bidrage til et mere fleksibelt net.”

“En udfordring, vi lige nu står over for, er, at plan- og byggeloven giver kommunerne mulighed for at stille krav i arealplaner til lokal vedvarende energiproduktion og fælles energiløsninger på grå arealer og i bebyggede områder.”

FOKUS PÅ INDIREKTE EMISSIONER

“Oslo har som mål at reducere de indirekte (forbrugsbaserede) emissioner markant i 2030 sammenlignet med 2020. For at opnå dette har vi fokuseret på de største kilder til emissioner såsom bygge- og anlægsmaterialer samt kommunens egen drift.”

“Vi har både reduceret udledningen fra egen brug af byggematerialer, og vi stiller klimakrav i indkøb. Alligevel skal arbejdet intensiveres. Især er det en udfordring, at kommunen har begrænset handlingsrum til at påvirke befolkningen og private aktører til at få et mere cirkulært forbrug. Vi lægger op til, at cirkulære løsninger er tilgængelige, men her mangler vi effektive virkemidler.”

KLIMATILPASNING OG KULSTOFLAGRE

“Vi skal ruste Oslo til at møde klimaændringer og styrke de naturlige kulstoflagre. Det er udfordrende at måle i hvor høj grad dette mål nås, især da klimaet ændrer sig, men vi har inddraget arbejdet med klimatilpasning og kulstoflagring i Klimabudgettet og har

Af projektleder
Iben Møller, Dansk
Byplanlaboratorium

dermed et godt styringssystem til at systematisere arbejdet. Derudover har vi arbejdet længe med at passe på Oslos grønne områder og har Markaloven (*Lov som beskytter de sammenhængende områder med skov og udmærket rundt Oslo og nabokommunerne, red*), som gør, at skoven omkring Oslo ikke kan fældes for udbygning."

KLIMABUDGETTETS ROLLE I HANDLINGSPLANER

Hvordan har klimabudgettet hjulpet Oslo med at omsætte klimamål til konkrete handlinger og resultater?

"Klimabudgettet systematiserer og målretter klimaarbejdet på en helhedsorienteret måde for kommunen. Ved at integrere klimaarbejdet i finansbudgettet indgår klima i alle budgetdokumenter og diskussioner. I Klimabudgettet er ansvaret for implementering af klimatiltagene uddelegeret, og de ansvarlige skal tre gange årligt rapportere om status for implementeringen, på samme måde som anden budgetrapportering. Det sætter ansvaret, hvor det skal være, giver et godt overblik over fremdriften i arbejdet og muligheder for tilpasninger."

KVALITATIVE ASPEKTER I BYUDVIKLING

Hvordan holder man fast i de kvalitative aspekter af byudvikling, altså oplevelsen af byen, med et værktøj, der er baseret på tal og målinger?

"I Klimastrategien for Oslo frem mod 2030 hedder det, at omdannelsen af Oslo til et klimatilpasset nul-emissionssamfund skal bidrage til at skabe en sund, behagelig og velfungerende by uden store sociale forskelle og med renere luft og vand."

"Selvom vi tæller udledningsreduktionerne fra de anvendte virkemidler med i klimabudgettet, arbejder vi helhedsorienteret for at bidrage til visionen."

"De tiltag, der er kvantificeret i klimabudgettet, såsom emissionsfri byggepladser og elbiler, bidrager også til en mere behagelig by gennem mindre støj og renere luft. Det betyder, at vi også lægger vægt på kvalitative egenskaber i byudviklingen. Arbejdet med klimatilpasning, for eksempel genåbning af vandløb, er med til at give grønne byrum plads til rekreation og mere biologisk mangfoldighed."

Interview med
Heidi Sørensen,
direktør i Klima-
etaten i Oslo.

Heidi Sørensen har med mere en 30 års erfaring fra klima- og miljøarbejdet spillet en betydelig rolle i at gøre Oslo til verdens første nuludslips-hovedstad.

Klimaetaten er Norges vigtigste fagmiljø for lokal klimapolitik, som ifølge Heidi arbejder benhårdt på at finde løsninger til at eliminere klimaudledninger. Sammen med erhvervslivet og den brede offentlighed har Klimaetaten fokus på at skabe klimavenlige adfærdsændringer, der gør Oslo til en endnu bedre by for alle.

Oslo har reduceret energiforbruget med 13 % siden 2009. Målet var 10 %, så det har vi allerede nået.

13%

